

Parohia „Înălțarea Domnului”

Str. Crinilor 45, Pașcani, jud. Iași
inaltareadomnului.pascani@gmail.com

Paroh: Pr. Marius Ionuț Tabarcea

+40 745 776 456

Coslujitor: Pr. Leonardo Ioan Atudorei

+40 747 580 111

Bucurați-vă!

„Bucurați-vă în nădejde; în suferință fiți răbdători; la rugăciune stăruivi.” (Romani 12, 12)

Anul V • Nr. 19 (137) • 26 octombrie 2024

Publicație editată și distribuită gratuit de Parohia „Înălțarea Domnului” Pașcani, Protopopiatul Pașcani

Este bine să știm

Superstiție vs. credință (3)

Preot Leonardo Atudorei

Dacă Mântuitorul spune femeii samarince (Ioan 4, 24) că Dumnezeu este adevăr, și cei ce i se închină Lui i se închină în duh și în adevăr, acolo unde este doar spiritul și nu adevărul, omul este în afara închinării adevărate. Fericitul Augustin afirmă că dacă „Dumnezeu este în voi” (Luca 17, 21), aceasta se spune împotriva „superstițioșilor care își dau osteneală în special în practicile exterioare”.

În cartea *Deuteronom* găsim scris următorul îndemn: „Nimeni să nu consulte nici oracole, nici prezicători”. (18, 11), iar la profetul Isaia (8, 19) „Când vă vor zice: întrebați pe cei ce cheamă morții și ghicitorii care șoptesc în incantațiile lor – oare nu de la Dumnezeuul lui trebuie poporul să ceară o viziune pentru cei vii și cei morți?”

Dacă luăm culegerea de *Credințe și superstiții românești* lui Artur Gorovei și Gheorghe Căușanu și o împlinim cum ar arăta viața noastră? La rândul său Apostolul Pavel spune: „Luați seama să nu vă fure mințile cineva cu filosofia și cu deșarta înșelăciune din predania omenească, după înțelesurile cele slabe ale lumii și nu după Hristos” (Coloseni 2, 8). Iată, alese întâmplător câteva exemple din colecția amintită. (Nu încercați asta acasă!)

Medicină:

- În Vinerea seacă sau Mare, în zori de ziua, cine vrea să fie sănătos peste an, să se ducă la fântână sau la apă curgătoare și să-și toarne trei coafe de apă din cap.

- De zaci de friguri și vrei să te lecuiești, să arunce cineva peste tine, pe când dormi, o doniță de apă, și când vei sări din somn, speriat, frigurile vor fugi de frică.

Religioase:

- Ungerea de Sfântul Andrei cu usturoi a ușilor și consumarea de usturoi pentru că strigoii fug de mirosul acesta.

- În ziua de Drăgaică, cine va trece o apă de trei ori înot, fără să se înece nu se va mai îneca tot anul. (Dar dacă se va îneca?)

- A vărsa din pahar înainte de a bea dintr-un vas nou, „ca mai întâi morții să bea, apoi viii” (Continuare în pag. 2)

Crâmpie din lumina sărbătorii

Ce trebuie să știi despre moaștele Sfântului Mare Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de Mir

Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de Mir, făcător de minuni și tămăduitor, ne-a învățat, prin pilda vieții lui, că râvna pentru viața veșnică în comuniune cu Dumnezeu este mai presus de poziția socială, averile sau funcțiile pe care le poate dobândi un om în această viață. Deși provenea dintr-o familie de neam bun și era guvernator al Tesalonicului, nu a încetat a mărturisi credința în Unul Dumnezeu, chiar cu prețul vieții. Pentru viața sa curată, trăită în credință și moartea mucenicească, Dumnezeu l-a răsplătit, iar cinstitele sale moaște sunt până astăzi izvor de binecuvântare și vindecare pentru mulți.

Cum au fost găsite moaștele Sfântului Mare Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de Mir

Istoria spune că deasupra mormântului Sfântului Dimitrie s-a zidit o biserică mică, în care se săvârșeau multe minuni și bolnavii primeau tămăduire. Leontie, un mare boier din părțile Iliricului, a vrut să-i zidească Sfântului Mucenic Dimitrie o biserică mai mare, în semn de mulțumire pentru vindecarea de o boală grea.

Când s-a săpat temelia, au fost găsite moaștele Sfântului și Marelui Mucenic Dimitrie întregi și nestrucate, din care au izvorât mir frumos mirositor de a umplut tot Tesalonicul de bună mireasmă. Mulțime de bolnavi se tămăduiau prin ungera cu mirul care izvora. Când biserica mare închinată Sfântului Mare Mucenic Dimitrie a fost finalizată, au pus sfintele lui moaște spre închinare într-o raclă ferecată cu aur și împodobită cu pietre de mare preț.

Readucerea moaștelor Sfântului Mare Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de Mir, la biserica din Tesalonic

Nu se cunoaște cu exactitate când au fost luate sfintele sale moaște din biserică și transportate în Apus. Se presupune că aceasta s-ar fi întâmplat în perioada cruciadelor. Ele au fost redescoperite în 1978 de arheologul Maria Theohari în Italia, mai precis în abația benedictină San Lorenzo în Campo, care a elaborat imediat o comunicare științifică în cadrul Academiei Ateniene.

Înaltpreasfințitul Părinte Pantelimon, Mitropolitul Veriei, Naoussei și Kampaniei, slujea în vremea aceea în Mitropolia Tesalonicului, mai întâi în funcția de Secretar General al Mitropolitului, iar apoi, în funcția de Protosinghel, slujind și la Biserica Sfântului Dimitrie, Ocrotitorul Tesalonicului.

Cu binecuvântarea și la îndemnul vrednicului de pomenire, Înaltpreasfințitul Părinte Pantelimon al II-lea, Mitropolitul Tesalonicului, s-a ocupat cu multă râvnă și răbdare de procesul aducerii înapoi a Capului Sfântului Mare Martir Dimitrie, Izvorătorul de Mir, de la San Lorenzo în Campo, Italia. Această dorință fierbinte s-a împlinit în luna octombrie a anului 1978, iar în aprilie 1980 au revenit în sfânta biserică și celelalte moaște ale marelui mucenic, unde se află și astăzi.

Sfânta Liturghie pe înțelesul nostru

Ectenia mare (7c)

Sursa: „Cartea deschisă a împărăției”, Mitropolitul Bartolomeu Anania

(continuare din numărul anterior)

Pentru sfântă biserică aceasta și pentru cei ce cu credință, cu evlavie și cu frică de Dumnezeu intră în ea...

În stihul precedent ne-am rugat pentru Biserica lui Dumnezeu ca instituții locale divino-uman și, implicit, pentru Biserica Universală, al cărei Cap nevăzut este Iisus Hristos. Aici ne rugăm pentru biserica-locăș-de-închinare, aceea în care ne aflăm și pe care, de obicei, o frecventăm în calitate de enoriași. Ea se mai numește și casa lui Dumnezeu, aceea în care se preamărește numele Celui-Preainalt. V-am arătat cum ea însăși, prin arhitectură și pictura ei, este o imagine a împărăției Cerurilor. Această imagine e completată prin prezența celor ce încă de pe acum devin părtași ai Împărăției.

Spre a fi cineva cu adevărat părtaș al împărăției din această sfântă biserică trebuie să fie înarmat, cel puțin, cu cele trei virtuți menționate în acest verset. Cea dintâi și cea mai importantă e credința. Nu voi încerca să vă ofer definiții dogmatice, dar cred că e bine să subliniez câteva aspecte de ordin practic. În mare, oamenii se împart între credincioși și necredincioși. La rândul lor, credincioșii se împart între binecredincioși și rău credincioși. Binecredincioși sunt creștinii care păstrează și practica învățătura Evangheliei fără nici o știrbire și fără nici un adaos, așa cum a fost ea lăsată și definită de către Sfinții Părinți prin cele Șapte Sinoade Ecumenice, al cărei rezumat se afla în Simbolul Credinței (pe care noi îl numim, pe scurt,

Crez). Răucredincioși sunt acei creștini care păstrează și practică doar parțial tezaurul credinței apostolice, sau cei ce au adăugat învățături care nu se regăsesc în Biserica primului mileniu. Binecredincioșii se mai numesc și dreptcredincioși sau dreptmăritori, iar ei se afla în Biserica Dreptmăritoare (adică Acea care Îl preamărește pe Dumnezeu potrivit credinței celei drepte), definită ca Ortodoxie.

A doua virtute este **evlavia** sau **cucernicia**. Aceasta nu e altceva decât bunacuviința cu care credinciosul s-a împodobit înainte de intra în biserică și pe care și-o păstrează pe toată durata șederii sale în sfântul locaș. Ea începe cu îmbrăcămintea, care trebuie să fie curată, decentă, îngrijită, sărbătorească, și se termină cu comportamentul cuviincios și demn, în armonie cu întreaga atmosferă a sfântului locaș. Bunacuviința li se cere și celor ce sunt doar în trecere prin biserică, fie că spun o rugăciune, aprind o lumânare, lasă un pomelnic sau, pur și simplu, vor să vadă și să asculte, cum sunt turiștii. La rândul tău, și tu, creștin ortodox, îți vei păstra bunacuviința când vei intra într-un locaș de rugăciune al unei alte religii sau confesiuni, păzind regulile casei: într-o sinagogă îți acoperi capul, într-o moschee îți scoți încălțăminte. Evlavia în biserică este certificatul tău de bună creștere.

Cât despre **frica de Dumnezeu**, atât de des citată în Biblie și în slujbele bisericești, ea în nici un caz nu trebuie înțeleasă ca spaima, groaza, teroarea. Desigur, Dumnezeu este și Pedagogul care, uneori, cu strângere de inimă îi pedepsește pe copiii răi, cu intenția de a-i îndreptă, dar mai presus de toate El e Părintele iubitor și iertător, a Cărui bunătate nu cunoaște margini. Iubirii lui Dumnezeu pentru noi se cade să-i răspundem cu iubirea noastră față de El; de altfel, aceasta e prima și cea mai mare poruncă lăsată nouă de Domnul Hristos (Marcu 12, 30). Or, iubirea nu înseamnă frică, ci comuniune. Frica de Dumnezeu trebuie văzută și simțită așa cum e teamă copiilor buni de a nu-și supăra părinții. (Va urma)

Este bine să știm

Superstiție vs. credință (3)

Preot Leonardo Atudorei

Oniricul:

- Se crede că acel care visează apă va avea o supărare.
- Mâta și câinele, când au durere de cap, mănâncă iarbă.

Previziuni:

- De-ți iese în cale cu plinul, îți va merge bine. De iese cu golul, îți va merge rău.
- Nu e bine să măsoari copilul sau să-l cântărești că nu mai crește. (*Am trăi ca-n Țara liliputanilor*)
- Când te întorci din drum îți merge rău.
- Cine fluieră în casă se face pustiu.
- Se crede că dacă țiuie tăciunii în foc este semn că te vorbește cineva de rău; deci e bine a bate tăciunii cu cleștele. O spune și Creangă în *Amintiri...*

Anticlericale:

- De te întâlnești cu popă pe cale e de rău. De-ți iese însă lup în cale atunci îți va merge bine. (*Nu recomandăm...*)

Financiare:

- Când te mănâncă palma stângă ai să dai bani (*Să vedeți când se apropie facturile! Dar când primești preaviz??*), iar când te mănâncă cea dreapta, ai să dai.

Unele reale:

- În ziua de Sfântul Trifon (a nu se pune Nebunul), de 1 februarie, podgorenii se duc cu preot la vii, fac sfeștanie viilor, ca să fie roditoare și păzite de grindină și mană.
- Omul blestemat, și mai ales de preot, nu mai putrezește nici după șapte ani, și atunci trebuie scos și răzâmat 40 de zile de zidul bisericii, și trecătorii să-i zică: „Dumnezeu să-l ierte”.

Onomastica și bolile:

- Ca în *Baltagul*: „poporul crede că dacă dă unui greu bol-

nav un alt nume de cum are el din botez, acela se va însă-nătoși”.

Dietă:

- În ziua de Sfântul Vasile, femeile măritate fac piftie, ca să le fie corpul gras și fraged ca piftia.
- De vei mânca de șapte ori hrean, te cureți de păcate, ca cum te-ai împărtași.
- Femeia ingreunată să nu mănânce aripi de paseri, căci copilul care se va naște neconținut va da din mâini și din picioare, parcă ar vrea să zboare.

Moartea:

- Când cântă cucuveaua pe casă va muri cineva din casa aceea.
- Legăturile de la mâinile și picioarele mortului se folosesc pentru a lua somnul altora. (Ce valoare soporifică au? Ori se împiedică de ele și nu poate ajunge la Dumnezeu sufletul? Dar pe Lazăr l-a făcut să iasă din mormânt și putred și în feșe. Sau mențiunea: *mort fără lumânare*. Pr. Neculai Necula spune că aceasta este și o precizare negativă despre mort.)
- Găina care se dă peste mormânt curăță calea sufletului spre cer. Sau câinele sparte la scoaterea mortului - eliberarea sufletului pentru a nu se mai întoarce să facă rău celor din casă. Știm de la *Înțelepciunea lui Solomon*, (cap. 3, 1) că Sufletele dreptilor sunt în mâna lui Dumnezeu.

Cununie:

- La cununie când se cântă „Isaie, dântuiește”, se aruncă de vătăjei asupra celor cununați zaharicale pentru ca tinerii să aibă belșug.
- Se crede că dacă calcă mireasa, pe timpul cununiei, pe mire pe picior, apoi va fi cea mai poruncitoare în casă.
- Deochi: Ca să nu se deoache copiii, li se leagă câte-un fir roșu la gât sau o cruciuliță; cailor li se împletește fir roșu la coamă sau la coadă.
- Toate acestea arată o „fază etnologică” (V. Pârvan) din istoria poporului nostru. O gândire magică, în opoziție cu „cea trezită” (O. Spengler) a omului de la oraș, rațional, rece.